

okrožno sodišče motilo. Brez daljnega dokazovanje izreklo je, da ustanovijo dotične besede prestopok po §-u 491. k. z. Dalje se še niti ločilo ni, ali so te besede grdenje v ožjem smislu, t. j. podtikanje zaničljivih lastnosti ali zaničljivega mnenja ali pa zasmehovanje. Dvomljivo pa ne more nikakor biti, da se v teh besedah ne nahajajo znaki §-a 491. k. z. niti v enem, niti v drugem oziru.

Te besede niso izraz kake šale ali kakega dovtipa, v teh surovih izrazih ni najti namena koga zasmehovati; ravno tako ni najti v njih znakov grdenja v pravem smislu, ker grdenje je v gotovih slučajih tudi kazni prosto (§ 491, odstavek 2), tukaj pa ni treba dalje dokazovati, da se izraz: »windische Hunde« nikdar ne more vtemeljiti. V teh besedah se marveč nahajajo le znaki psovanja po §-u 496, ki se mora kaznovati po 2. odstavku z hudim zaporom do treh mesecev, ker se iz obnašanja kaže, da je hotel storilec žaliti narod. Z ozirom na to je čas zastaranja v tem slučaju celo leto, pa ne, kakor je okrožno sodišče trdilo, le tri mesce in po tem takem je tudi vse to, kar je okrožno sodišče izvajalo iz svojega napačnega pravnega mnenja, neosnovano. Izreči se je moralo, da se je zakon kršil v določbah §-ov 491., 496., 531. in 532. k. z.

Dr. Furo Hrašovec.



Iz upravne prakse.

Razmerje med ugovori proti volitvi in pritožba do upravnega sodišča.

C. kr. upravno sodišče je o pritožbi Ivana K. in sodrugov proti razsodbi c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 25. sušca 1897, št. 4090, tičoči se občinskih volitev v Kamniku, po 15. oktobra 1896 dognani javni ustmeni razpravi spoznalo za pravo:

Pritožba se zavrne deloma kot neutemeljena, deloma kot nedopustna.

Razlogi:

Proti dne 19. in 20. svečana 1897 zvršenim volitvam občinskega odbora v Kamniku ugovarja Ivan K. in sodrugi in sicer:

1.) da se je imenik volilcev preuredil proti predpisu §-a 17. obč. volil. reda v zadnjih osmih dneh pred volitvijo; in

2.) da se je volitev sploh vršila na podlagi pogrešnih volilskih imenikov, osobito na podlagi nezakonito stvorjenih volilskih razredov.

Za opravičenost tusodne odločbe se navaja sledeče:

ad 1.) Iz upravnih spisov je pač res razvidno, da se nahaja v volilskih imenikih vsled prijavljenih reklamacij več dostavkov in popravkov. Ali iz tega še nikakor ne sledi, da so se zgodili omenjeni popravki osem dnij pred volitvijo. Za to, v ugovoru proti volitvi navedeno trditev niso pritožniki navedli nikakega konkretnega slučaja, niti podali oblastvu kakih dejanskih okolnosti, katere bi zamogle napotiti kako preiskavo. V aktih toraj ni najti nikakega povoda za domnevo, da bi se bile grajane preuredbe zgodile zadnjih osem dnij pred volitvijo in tako tudi oblastvo ni imelo povoda, da bi iz tega razloga vničilo volitev.

Podatkov in dokazov, navedenih še le v pritožbi, upravno sodišče ni moglo pretresovati, ker ima ono praviloma razsojati na podlagi učina, kakeršen je bil znan zadnji upravni inštanci (§ 6. zak. z dne 22. oktobra 1875, drž. zak. št. 36 ex 1876).

ad 2.) Tudi zatrjevana pogrešnost volilskih imenikov in nepravilna razdelitev v volilske razrede, kakor je splošno izraženo v protestu proti volitvi, ni mogla deželni vladi biti temeljit vzrok za razveljavljenje izvršenih volitev, ker je naprava in sestava volilskega imenika na podlagi odnosne davčne svote nedvomno čin, ki spada v reklamacijsko postopanje; zato se pa tudi proti posameznim pogreškom, ki se zgodijo v tej smeri tako, da se posamezni obdačenci ne vvrste po določbi §-a 13 obč. vol. reda v ta ali oni razred, ne more pritožiti na podlagi §-a 33. obč. vol. reda.

Ta v upravnem postopanju navedeni ničnostni razlog se je pač v pritožbi in pri javni ustni obravnavi razširil, češ, da so se občinske volitve v Kamniku zvršile na podlagi volilskih imenikov, kateri niso zadoščali pravomočnim odločbam, izdanim v reklamacijskem postopanju, in pa zakonitim določbam o tvorjenju volilskih razredov.

Ta po svoji vsebini popolnoma različni ugovor se pa v upravnih inštancah ni navedel in ga zato po §-u 5. zak. z dne 22. okt. 1875, drž. zak. št. 36 ex 1876 ni moglo vpoštevati upravno sodišče.

Če se slednjič pritožba na to skljuje, da je bilo oblastvu uradoma skrbeti za zakonitost volitev, se proti temu omeni, da se vrši oblastveno nadzorstvo le v javnem interesu in da stranka nima pravice zahtevati, da oblastvo uporablja to pravico nadzorovanja.

Oziraje se na to, bilo je pritožbo glede druge točke kot nedopustno, sicer pa kot neutemeljeno zavriniti.



Književna poročila.

Najboljšim sredstvom prvotnemu pouku novih civilnopravnih zakonov prištevati je:

1. *Österreichisches Civilprocessrecht*, systematisch dargestellt von dr. Maximilian Schuster von Bonot, Wien, Manz.
2. *Das österreichische Civilprocessrecht* in systematischer Darstellung von dr. Josef Trutter, Wien, Perles in pa
3. *Commentar zu den österreichischen Civilprocessgesetzen*, von dr. Georg Neumann, (doslej zvezek 1 do 8), Wien, Manz.

Kakor posnameš lahko že iz naslova, podajeta Schuster in Trutter okostje novih pravnih zakonov, in sicer prvoimenovani razun postopnega reda tudi pravilnik sodne oblasti z izvršilnim postopkom vred izvzemši poslovnega opravilnika; vsaj v prvem natisu pogrešaš dotična določila; drugi (Trutter) pa se peča zgolj s postopnim redom, katerega podaje tudi v okostju, vendar ne v tolikej naravnej obliki, kakoršna se kaže v Schusterjevej knjigi. Poleg tega raztegnil je Trutter nekatere točke na široko in temeljito, tako da je nastala razprava n. pr. izvrstna in jako zanimiva razprava o vestnem stranskinem postopanju v pravadah: die bona fides im Civilprocesse.

Mojstersko prikrojil je torej Schuster svoj sistem „in usum delphini“, ravnal se je pri svojej razdelitvi in po obsegu posameznih oddelkov skoraj dosledno po slavnoznanaj knjigi: „Der deutsche Reichs-Civilprocess von dr. Hermann Fitting“, dočim sledi Trutter drugim veleumom na polju nemškega poslovnega reda: Wach-u, Planek-u in Bülow-u; včasih posnel je posamične razprave naravnost doslovno iz njihovih knjig.

Dasi je Trutterjeva knjiga jako zaslužna, treba jo bo v nekaterih točkah prenarediti popolnoma, drugod zopet popolniti, slednje velja zlasti glede izvršilnega postopka in poslovnega reda, katera zakona se ob času završetka Trutterjeve knjige nista bila obelodanila.

Jako popolen opis ali parafraza kaže se ti Neuman-nov komentar, skoraj preobsežen in preobilen, tako da ga bo otrebiti od marsikaterih nepotrebnih okraskov; v tem oziru skrčena knjiga pa bo izvestno dobro služila praktikom, kateremu ni za sistem, niti za lepo obliko, temveč, da posname naravnost iz knjige, česar potrebuje.

Dr. Bežek.

